

Bevorderingsnormen en overstapregelingen

Schooljaar 2023-2024

versie november 2023

Traject SL	: oktober-november 2023
Besluit SL	: 28-11-2023
Ter instemming naar DR	: 28-11-2023
Instemming DR, <u>na herziening</u>	: 06-12-2023

Inhoudsopgave

Algemene begrippen en bepalingen	3
Bevorderingsnormen eerste leerjaar	4
Algemeen	4
Eerste leerjaar → tweede leerjaar	4
Bevorderingsnormen tweede leerjaar	5
2 mavo → 3 mavo	5
2 mavo/havo → 3 havo en 2 mavo/havo → 3 mavo	5
2 havo/vwo → 3 vwo en 2 havo/vwo → 3 havo	6
2 vwo → 3 vwo	6
Bevorderingsnormen 3 mavo	7
3 mavo → 4 mavo	7
Bevorderingsnormen 3 en 4 havo	7
3 havo → 4 havo	7
4 havo → 5 havo	7
Bevorderingsnormen 3, 4 en 5 vwo	8
3 vwo → 4 vwo	8
4 vwo → 5 vwo en 5 vwo → 6 vwo	8
Overstappen naar een andere afdeling	9
Overstap van 2 havo naar 3 mavo	9
Overstap van 2 havo naar 3 vwo	9
Overstap van 2 vwo naar 3 havo	9
Overstap van 3 havo naar 4 mavo	9
Overstap van 3 vwo naar 4 havo	10
Doorstromen van 4 mavo naar 4 havo	10
Doorstromen van 5 havo naar 5 vwo	10
Bespreekclausule	11
Revisie	12
Samenvatting	13

Algemene begrippen en bepalingen

Bij niet behalen van de bevorderingsnormen

Mochten onderstaande normen niet gehaald worden dan geldt de [bespreekclausule](#).

Leerlingen die niet aan de bespreekclausule voldoen, dan wel daar niet in geplaatst worden, worden afgewezen voor bevordering. Dan gelden de volgende opties:

- bevorderen naar het volgende leerjaar op een andere onderwijssoort¹
- doubleren

Docentenvergadering

- De docentenvergadering wordt gevormd door alle docenten die lesgeven aan de betreffende leerling en wordt voorgezeten door de teamleider of diens plaatsvervanger.
- Wanneer een leerling wordt besproken, zal de docentenvergadering een uitspraak moeten doen over bevordering, afwijzing of voorwaardelijke bevordering.
- Docenten kunnen alleen stemmen als zij persoonlijk aanwezig zijn.
- Als een docent in meer dan één vak lesgeeft aan de leerling, heeft deze docent één stem.
- Elke docent geeft bij stemming zijn oordeel op basis van de gevoerde discussie en houdt rekening met het totaalbeeld van een leerling en niet alleen met de prognose voor zijn eigen vak.
- De voorzitter heeft geen stemrecht, behalve als hij/zij zelf lesgevende is.
- Als de stemmen staken, beslist de voorzitter (zie verder 'Bespreekclausule').

Vakken

- Bij de overgang tellen alle vakken mee.

Rapportcijfers

- Op alle rapporten worden de cijfers in één decimaal gegeven.
- Op het eindrapport worden de rapportcijfers ook als geheel getal gegeven.
- Bij het berekenen van de som van de cijfers en/of het gemiddelde wordt gebruikgemaakt van de op één decimaal afgeronde rapportcijfers.
- Klas 1 t/m 3: op het rapport worden geen cijfers lager dan 3,0 gegeven.

Onvoldoende

- Een cijfer onder een 5,5.

Onvoldoende punten

- Een 5 telt mee als één onvoldoende punt; een 3 of 4 telt mee als twee onvoldoende punten.

---

¹ Bij ander niveau dan mavo geldt kader of gemengde leerweg. Deze bieden we op Oscar Romero niet aan. We verwijzen in deze gevallen door naar een vmbo-school, bijvoorbeeld d'Ampte.

Doubleren

- Het is niet toegestaan tweemaal te doubleren in hetzelfde leerjaar.
- Het is niet toegestaan tweemaal te doubleren in twee opeenvolgende leerjaren van dezelfde afdeling, met uitzondering van de eindexamenklas.

Bevorderingsnormen eerste leerjaar

Algemeen

We werken met een tweejarige brugperiode, daarom gaan wij er bij bevordering vanuit dat de leerling in het tweede leerjaar in dezelfde onderwijssoort het onderwijs volgt.

Uitgangspunt voor ons is de leerling op een passende plek te plaatsen, dit kan soms betekenen dat een leerling dus niet verder gaat met de reeds gevolgde onderwijssoort.

Voor bevordering naar het tweede leerjaar hanteren wij de volgende voorwaarden:

Eerste leerjaar → tweede leerjaar

Een leerling wordt bevorderd naar leerjaar twee in dezelfde onderwijssoort als zijn/haar eindrapport aan de volgende normen voldoet:

- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- bij meer dan één onvoldoende punt: een gemiddelde van minimaal 6,0, berekend over de rapportcijfers (één decimaal) voor de vakken: Ne, En, Fa, gs, ak, wi, bi, sp & research (havo/vwo en vwo).

Bevorderingsnormen tweede leerjaar

2 mavo → 3 mavo

Een leerling wordt bevorderd als zijn/haar eindrapport aan de volgende normen voldoet:

- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- bij meer dan één onvoldoende punt: een gemiddelde van minimaal 6,0, berekend over de rapportcijfers (één decimaal) voor de vakken: Ne, En, Fa, Du, gs, ak, wi, nask, bi, ec.

2 mavo/havo → 3 havo en 2 mavo/havo → 3 mavo

Een leerling wordt direct bevorderd naar 3 havo mits, voor de havo-cijfers, voldaan wordt aan alle volgende voorwaarden:

- voor de kernvakken (Ne, En, wi) maximaal één onvoldoende punt;
- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- bij meer dan één onvoldoende punt: een gemiddelde van minimaal 6,0, berekend over de rapportcijfers (één decimaal) voor de vakken: Ne, En, Fa, Du, gs, ak, wi, nask, bi, ec.

Wordt de leerling afgewezen voor bevordering naar 3 havo, dan kijkt de vergadering naar het rapport van het mavo-niveau. Een leerling wordt direct bevorderd naar 3 mavo mits, voor de mavo-cijfers, voldaan wordt aan alle volgende voorwaarden:

- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- bij meer dan één onvoldoende punt: een gemiddelde van minimaal 6,0, berekend over de rapportcijfers (één decimaal) voor de vakken: Ne, En, Fa, Du, gs, ak, wi, nask, bi.

2 havo → 3 havo

Een leerling wordt bevorderd als zijn/haar eindrapport aan de volgende normen voldoet:

- voor de kernvakken (Ne, En, wi) maximaal één onvoldoende punt;
- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- bij meer dan één onvoldoende punt: een gemiddelde van minimaal 6,0, berekend over de rapportcijfers (één decimaal) voor de vakken: Ne, En, Fa, Du, gs, ak, wi, nask, bi.

2 havo/vwo → 3 vwo en 2 havo/vwo → 3 havo

Een leerling wordt direct bevorderd naar 3 vwo mits, voor de vwo-cijfers, voldaan wordt aan alle volgende voorwaarden:

- Voor de kernvakken (Ne, En, wi) maximaal één onvoldoende punt;
- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- bij meer dan één onvoldoende punt: een gemiddelde van minimaal 6,0, berekend over de rapportcijfers (één decimaal) voor de vakken: Ne, En, Fa, Sp, Du, gs, ak, wi, nask, bi, research.

Wordt de leerling afgewezen voor bevordering naar 3 vwo, dan kijkt de vergadering naar het rapport van het havo-niveau. Een leerling wordt direct bevorderd naar 3 havo mits, voor de havo-cijfers, voldaan wordt aan alle volgende voorwaarden:

- Voor de kernvakken (Ne, En, wi) maximaal één onvoldoende punt;
- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- bij meer dan één onvoldoende punt: een gemiddelde van minimaal 6,0, berekend over de rapportcijfers (één decimaal) voor de vakken: Ne, En, Fa, Du, gs, ak, wi, nask, bi.

2 vwo → 3 vwo

Een leerling wordt bevorderd als zijn/haar eindrapport aan de volgende normen voldoet:

- Voor de kernvakken (Ne, En, wi) maximaal één onvoldoende punt;
- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- bij meer dan één onvoldoende punt: een gemiddelde van minimaal 6,0, berekend over de rapportcijfers (één decimaal) voor de vakken: Ne, En, Fa, Sp, Du, gs, ak, wi, nask, bi, research.

Bevorderingsnormen 3 mavo

3 mavo → 4 mavo

Een leerling wordt bevorderd als zijn/haar eindrapport aan de volgende normen voldoet:

- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- bij meer dan één onvoldoende punt: een gemiddelde van minimaal 6,0, berekend over de rapportcijfers (één decimaal) van Ne, En, Ma en de gekozen vakken;
- maximaal 2 onvoldoende punten in het gekozen profiel;
- LO en CKV zijn met een voldoende afgesloten.

Bevorderingsnormen 3 en 4 havo

3 havo → 4 havo

Een leerling wordt bevorderd als zijn/haar eindrapport aan de volgende normen voldoet:

- voor de kernvakken (Ne, En, wi) maximaal één onvoldoende punt;
- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- pakketeisen: minimaal 19,0 punten voor de onafgeronde cijfers van ...
  - CM: Fa/Du, gs, ak/ec.
  - EM: wi, ec, gs.
  - NG zonder natuurkunde: wi, sk, ak.
  - NG met natuurkunde/NT: wi, sk, na.

4 havo → 5 havo

Een leerling wordt bevorderd als zijn/haar eindrapport aan de volgende normen voldoet:

- voor de kernvakken (Ne, En, wi) maximaal één onvoldoende punt;
- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- bij meer dan één onvoldoende punt: een gemiddelde van minimaal 6,0 berekend over de rapportcijfers (één decimaal) voor alle vakken (m.u.v. LO);
- LO is met een voldoende afgesloten;
- CKV en maatschappijleer tellen in de overgang mee als combinatiecijfer, het combinatiecijfer telt mee bij de berekening van het gemiddelde cijfer.

Bevorderingsnormen 3, 4 en 5 vwo

3 vwo → 4 vwo

Een leerling wordt bevorderd als zijn/haar eindrapport aan de volgende normen voldoet:

- voor de kernvakken (Ne, En, wi) maximaal één onvoldoende punt;
- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- pakketeisen: minimaal 19,0 punten voor de onafgeronde cijfers van ...
  - CM: 2e MVT, gs, ak/ec.
  - EM: wi, ec, gs.
  - NG zonder natuurkunde: wi, sk, ak.
  - NG met natuurkunde/NT: wi, sk, na.

4 vwo → 5 vwo en 5 vwo → 6 vwo

Een leerling wordt bevorderd als zijn/haar eindrapport aan de volgende normen voldoet:

- voor de kernvakken (Ne, En, wi) maximaal één onvoldoende punt;
- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- bij meer dan één onvoldoende punt: een gemiddelde van minimaal 6,0 berekend over de rapportcijfers (één decimaal) voor alle vakken (muv LO);
- LO is met een voldoende afgesloten;
- 4 vwo → 5 vwo: CKV, Maatschappijleer en Wetenschapsoriëntatie tellen in de overgang mee als combinatiecijfer. Het combinatiecijfer telt als vak mee bij de berekening van het gemiddelde cijfer;

Overstappen naar een andere afdeling

Overstap van 2 havo naar 3 mavo

Een leerling kan worden bevorderd naar 3 mavo, mits voldaan wordt aan alle volgende voorwaarden:

- gemiddelde van minimaal 5,5 voor de vakken Ne, En, Fa, Du, gs, ak, wi, nask, bi;
- maximaal 6 onvoldoende punten;
- positief advies van de docentenvergadering (2/3 meerderheid minimaal); in het advies wordt inzet en werkhouding meegenomen, evenals gegevens uit RTTI;
- er moeten vijf vakken worden gekozen uit de serie: Fa, Du, gs, ak, mk, na, sk, bi, ec, mu.

Overstap van 2 havo naar 3 vwo

Een leerling kan worden bevorderd naar 3 vwo, mits voldaan wordt aan alle volgende voorwaarden:

- uit RTTI volgt dat de vwo-cijfers, dan wel opstroomcijfers, gemiddeld voldoende zijn;
- voor de havo-cijfers: minimaal 21 punten voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde;
- positief advies van de docentenvergadering (2/3 meerderheid minimaal);
- de leerling kan in 3 vwo niet voor het vak Spaans kiezen.

Overstap van 2 vwo naar 3 havo

Een leerling kan worden bevorderd naar 3 havo, mits voldaan wordt aan alle volgende voorwaarden:

- gemiddelde van minimaal 5,5 voor de vakken Ne, En, Fa, Sp, Du, gs, ak, wi, bi, nask;
- maximaal 6 onvoldoende punten;
- positief advies van de docentenvergadering (2/3 meerderheid minimaal); in het advies wordt inzet en werkhouding meegenomen, evenals gegevens uit RTTI.

Overstap van 3 havo naar 4 mavo

Een leerling wordt bevorderd naar 4 mavo, mits voldaan wordt aan alle volgende voorwaarden:

- aanmelding voor 4 mavo dient uiterlijk 31 maart van het schooljaar te geschieden bij de decaan van de havo;
- gemiddelde van minimaal 5,0 voor de vakken die je vanaf 1 april volgt in 3 havo;
- minimaal een 5 voor de vakken Nederlands en Engels;
- de vakken uit het overstapprogramma moeten met een voldoende worden afgerond.

N.B. Bij een keuze voor het overstapprogramma 3 havo naar 4 mavo is bevordering naar 4 havo niet meer mogelijk.

Overstap van 3 vwo naar 4 havo

Een leerling kan worden bevorderd naar 4 havo, mits voldaan wordt aan alle volgende voorwaarden:

- minimaal 17,0 punten voor de profielafhankelijke vakken;
- maximaal 6 onvoldoende punten;
- voor de kernvakken (Ne, En, wi) maximaal twee onvoldoende punten;
- positief advies van de docentenvergadering (2/3 meerderheid minimaal);
- een passend vakkenpakket voor 4 havo (in overleg met de decaan van de havo).

Doorstromen van 4 mavo naar 4 havo

Een leerling kan doorstromen naar 4 havo, mits voldaan wordt aan alle volgende voorwaarden:

- aanmelding geschiedt bij de decaan, uiterlijk 31 maart van het lopende schooljaar. Hiermee verplicht de leerling zich tot deelname aan de intake-activiteiten;
- de leerling heeft op de mavo 7 vakken gevolgd;
- het in 4 havo te kiezen vakkenpakket moet, gezien de keuze in 4TL, aansluitend zijn. Daaronder verstaan wij ten hoogste één nieuw vak, niet zijnde een moderne vreemde taal. In het geval van aantoonbare vakdeficiëntie dient de leerling een aansluitingsprogramma te volgen. Dit geldt in ieder geval voor de vakken wiskunde A en wiskunde B.

Doorstromen van 5 havo naar 5 vwo

Een leerling kan doorstromen naar 5 vwo, mits voldaan wordt aan alle volgende voorwaarden:

- aanmelding geschiedt bij de decaan van de havo, uiterlijk 31 maart van het lopende schooljaar;
- het in 5 vwo te kiezen vakkenpakket moet, gezien de keuze in 5 havo, aansluitend zijn. Daaronder verstaan wij ten hoogste één nieuw vak, niet zijnde een moderne vreemde taal. In het geval van aantoonbare vakdeficiëntie dient de leerling een aansluitingsprogramma te volgen.

Alle niet beschreven overstappen zijn maatwerktrajecten.

Bespreekclausule

Op basis van de geldende bevorderingsnormen kan een leerling bevorderd dan wel afgewezen worden.

In de volgende situaties brengt de voorzitter van de docentenvergadering een leerling in bespreking voor bevordering:

- **alle brugklassen**
  - o maximaal 5 onvoldoendes.
- **tweede klassen**
  - o maximaal 4 onvoldoendes en een gemiddelde van minimaal 5,5.
- **derde klas mavo**
  - o een gemiddelde van minimaal 5,5, berekend over de rapportcijfers (1 decimaal) van Ne, En, Ma en de gekozen vakken;
  - o een leerling is bevorderd op grond van de behaalde cijferresultaten, maar heeft geen voldoende voor het vak LO.
- **derde klassen havo en vwo**
  - o het aantal punten voor de profielafhankelijke vakken is 17,0
  - o de leerling heeft maximaal 4 onvoldoende punten.
- **vierde klassen havo en vwo en vijfde klas vwo**
  - o het gemiddelde cijfer van de (gekozen) examenvakken en Nederlands en Engels is 5,5 of hoger en de leerling heeft maximaal 4 onvoldoende punten;
  - o een leerling is bevorderd op grond van de behaalde cijferresultaten, maar heeft geen voldoende voor het vak LO;
  - o als het extra vak niet wordt meegerekend voldoet de leerling aan de bevorderings- of bespreeknormen.
- **bijzondere ontwikkeling of omstandigheid van de leerling**

De teamleider beslist samen met de mentor voorafgaand aan de vergadering of een leerling in bespreking wordt gebracht.

In bovenstaande gevallen geldt de volgende bepaling:

Een beslissing wordt genomen met enkelvoudige meerderheid van de uitgebrachte stemmen, waarbij de blanco stemmen buiten beschouwing blijven. Indien het aantal onthoudingen groter is dan het aantal uitgebrachte voor- en tegenstemmen gezamenlijk, wordt aan de onthouders het argument voor hun blanco stem gevraagd. Hierna volgt een nieuwe stemronde over hetzelfde voorstel waarbij een blanco stem niet is toegestaan. Bij stakende stemmen beslist de voorzitter.

Revisie

Aan het einde van het schooljaar wordt in de docentenvergadering beslist welke leerlingen wel en welke niet bevorderd worden. Die beslissing wordt genomen op grond van de overgangsnormen en van de informatie die ter tafel komt. Soms kan het voorkomen dat ondanks een zorgvuldig genomen beslissing, van belang zijnde informatie niet of in een te laat stadium aan de orde komt. Ook zou het kunnen voorkomen dat ter bescherming van de privacy van de leerling bepaalde informatie niet op de docentenvergadering wordt ingebracht. Wanneer daardoor kennelijk een onrechtvaardige beslissing ten aanzien van bevorderen/afwijzen is genomen, kan de revisiecommissie zich (opnieuw) buigen over de genomen beslissing. Ook wanneer er achteraf sprake is van een onzorgvuldig genomen besluit, kan revisie worden toegepast.

Procedure

1. De revisiecommissie treedt in werking indien minimaal drie op de docentenvergadering aanwezige stemgerechtigden dat wensen (stemgerechtigd zijn docenten die in de betreffende klassenlaag lesgeven).
2. Deze drie personen dienen hun wens schriftelijk kenbaar te maken aan de rector;
3. Zij dienen schriftelijk kenbaar te maken waarom zij de revisiecommissie willen inschakelen.
4. De revisiecommissie wordt als volgt samengesteld:
  - de rector (voorzitter van de commissie)
  - de conrector
  - de teamleider
  - de mentor van de betrokken leerling
  - een lid van de personeelsvertegenwoordiging in de DR
5. Het bijeenroepen van de revisiecommissie wordt door middel van een aankondiging op *TABblad* bekendgemaakt. Ieder is gerechtigd naar aanleiding van de voor revisie voorgedragen leerling, zijn of haar visie aan de revisiecommissie te geven gedurende maximaal twee dagen na aankondiging.
6. De revisiecommissie heeft de mogelijkheid om de indiener(s) te horen en doet daarna een uitspraak over bevordering, doublure of voorwaardelijke bevordering;
7. Tegen de uitspraak van de revisiecommissie is geen beroep mogelijk, haar beslissing is bindend.
8. De revisiecommissie doet verslag van haar werkzaamheden tijdens de eerstvolgende plenaire vergadering en maakt de beslissing bekend. De uitspraak wordt ook schriftelijk vastgelegd en gepubliceerd op *TABblad*.

Samenvatting

Klas	Bevorderd bij	Bespreekzone
1e leerjaar	Voorwaardenset A	5 onvoldoende punten
2e leerjaar	Voorwaardenset A. Bij bevordering vanuit een dakpanklas wordt beoordeeld op behaalde cijfers per schoolsoort	maximaal 4 onvoldoende punten en een gemiddelde van minimaal 5,5
3 mavo naar 4 mavo	Voorwaardenset B	een gemiddelde van minimaal 5,5, berekend over de rapportcijfers (1 decimaal) van Ne, En, Ma en de gekozen vakken; of: een leerling is bevorderd op grond van de behaalde cijferresultaten, maar heeft geen voldoende voor het vak LO.
3 havo naar 4 havo 3 vwo naar 4 vwo	Voorwaardenset C	het aantal punten voor de profielafhankelijke vakken is 17,0 en maximaal 4 onvoldoende punten
4 havo naar 5 havo 4 vwo naar 5 vwo 5 vwo naar 6 vwo	Voorwaardenset D	het gemiddelde cijfer van de gekozen examenvakken en Nederlands en Engels is 5,5 of hoger en de leerling heeft maximaal 4 onvoldoende punten; of een leerling is bevorderd op grond van de behaalde cijferresultaten, maar heeft geen voldoende voor het vak LO; of als het extra vak niet wordt meegerekend voldoet de leerling aan de bevorderings- of bespreeknormen.

Voorwaardenset A

- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- bij meer dan één onvoldoende punt: een gemiddelde van minimaal 6,0, berekend over de rapportcijfers (één decimaal) voor de leervakken: alle vakken, m.u.v. kunstvakken en LO

Voorwaardenset B

- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- bij meer dan één onvoldoende punt: een gemiddelde van minimaal 6,0, berekend over de rapportcijfers (één decimaal) van Ne, En, Ma en de gekozen vakken;
- maximaal 2 onvoldoende punten in het gekozen profiel;
- LO en CKV zijn met een voldoende afgesloten;
- Indien een leerling minimaal een 6,5 gemiddeld heeft, mag deze een 7e vak opnemen.

Voorwaardenset C

- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- voor de kernvakken (Ne, En, wi) maximaal één onvoldoende punt;
- pakketeisen: minimaal 19 punten voor de afgeronde cijfers van
  - CM: 2e MVT, gs, ak/ec.
  - EM: wi, ec, gs.
  - NG zonder natuurkunde: wi, sk, ak.
  - NG met natuurkunde/NT: wi, sk, na.

Voorwaardenset D

- maximaal 4 onvoldoende punten verdeeld over maximaal 3 vakken;
- geen afgeronde rapportcijfers lager dan een 4;
- voor de kernvakken (Ne, En, wi) maximaal één onvoldoende punt;
- bij meer dan één onvoldoende punt: een gemiddelde van minimaal 6,0 berekend over de rapportcijfers (één decimaal) voor alle vakken (m.u.v. LO);
- LO is met een voldoende afgesloten;
- CKV en maatschappijleer (bij vwo ook wetenschapsoriëntatie) tellen in de overgang mee als combinatiecijfer, het combinatiecijfer telt mee bij de berekening van het gemiddelde cijfer.